

Porabje

TEDNIK SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. avgusta 2020 - Leto XXX, št. 32

stran 2

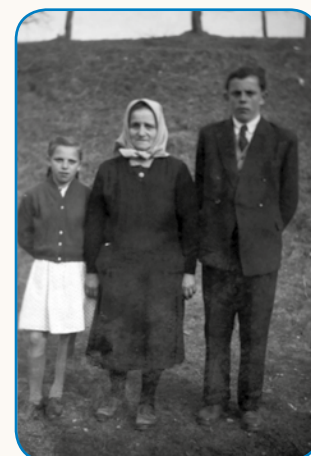
Nauvo vodstvo pri slovenski penzionistaj

*Poletno srečanje s piknikom
stran 6*

*Priprave na mešano komisijo
stran 7*

*Cejlo nauč sem plesala
stran 8*

NAUVO VODSTVO PRI SLOVENSKI PENZIONISTAJ

Drüštvo porabski slovenski po pozdravi pa potrebni informacij predsednice Klare Fodor

Drüštvo porabski slovenski penzionistov je pred tejm svoj volilni občni zbor ali velki djilejš melo 4. marciüša 2018. leta, gda se je za štiri lejta zvolilo 11 članov za predsedstvo pa 3 za nadzorno komisijo (felügyselö bizottság). Na tistom djilejši se je na nauvo zvoljena predsednica Klara Fodor zatok podala eške za en mandat, ka so nikoga nej dobili za tau funkcijo. Zatau je že na tistom djilejši obe-

Prejšnja predsednica Klara Fodor je tapravla, ka vse se je delalo v tom leti do volilnoga občnoga zbora

Administracijo tö trbej opraviti

čala pa za cilj postavila najbolja sebi, zvöjn toga predsedstvi, ka za naslednji mandat mujs morajo najti mlajšoga, nauvoga predsednika ali predsednico pa ranč tak vcuj sprajti mlajše penzioniste za drüdje funkcije tü. Na letošnjom rednom djilejši 6. juliuša je predsednica Klara Fodor nota zglasila, ka mandat ne more vöpočakati do konca, kakoli ji je žal, svojo funkcijo mora dola prajti zavolo brig v držini. Zatau je predlagala nota djasti v program med mandatom volilni občni zbor na 26. juliuš, gda do meli Poletno srečanje s piknikom pa športnim programom. Srečanje penzionistov se je začnilo v 13.30-oj vöri, gda so

Prejšnja predsednica Klara Fodor s člani predsedstva

penzionsiti meli fraj čas za tau, aj se med seov pozdravijo in žejo pogasijo. Potejn leko mirno vözdržijo tiučo pa poslušajo, ka de se gončalo na djilejši, gde bi dobro bilau, če bi oni tü ta-

prajli svoje mišenje. Djilejš za volitve nauvoga vodstva se je začno v 14.15-oj vöri pa zgotovoranč v 15.-oj vöri, kak je tau bilau mišeno v programi.

Djilejš je vodila podpredsedica drüštva Marijana Kovač, stera je zvöjn penzionistov posaba pozdravila v imeni vsej navzauči penzionistov predsednika Državne slovenske samouprave Karčina Holec. Izmed pozvani gostov nam je poslala slovenska zagovornica Erika Köleš Kiss posebno lejpi pozdrav. Ona bi fejs rada bila med nami, dapa zdaj od toga dosta vekšo doužnost mejla v držini.

Predsednica občnoga zbora Marijana Kovač je najprvin ugotovila, če nas je zavole k tomi, ka mamo pravico glasovati. Od 95 članov je prišlo 70, tau je 74 %, ranč tak, kak je bilo na rednom djilejši 6. juliuša. Po tejm je predlagala, po tistim pa dala zvoliti za zapisnik voditi Margito Čuk, za dva svedoka pa Eržiko Geček pa Anina Makoš z Varaša. Za prvi dnevni red „ Poročilo od dela pa gazdüvanje Drüštva porabski slovenski penzionistov od 1. januara do 26. juliuša 2020.“ je prosila predsednico Klaro Fodor. Poročilo posaba damo na znanje v naslednji novinaj.

Predsednica se je na konci svoj-

Najvekša pomauč sta podpredsednica Marijana Kovač pa vodja gazdüvanja Margita Korpíč. Posaba je vözdignila delo

vomi vodstvi pa se zahvalila, ka so se vzeli za delo, posebno tisti, steri so tadale ostali pa s tejm do pomagali delo mlajši

Delo na volilnom občnom zbori je vodila podpredsednica Marijana Kovač

pevskega zbora drüštva, steri se zovö Rozmaring.

Gda je djilejš poročilo sprejel, se

funkcionarov. Dugoletna člani ca vodstva, danešnja pomočnica pa zborovodkinja pevskega

Od 95 članov je prišlo 70

je strinjo, je predsednica kandidacijske komisije (jelölö bizottság) Marijana Doszpot gora naštejla kandidate, stera so najšli, steri so se vzeli za kakšno funkcijo. Na srečo so samo štirge penzionisti dolaprajli s funkcije, drugi do tadale aktivno opravljali svojo poslanstvo. S tejn, ka se niške nej vcuj glaso, ali koga predlago je predsednica djilejša Marijana Kovač dala vse kandidate po enom na javno glasovanje. Djilejš je enoglasno s 70 glasauvi zvolila za predsednico Marijano Fodor, zvöjn tri, steri so se nazaj držali je vsakši član predsedstva pa nadzorne komisije daubo 70 glasauv.

Prejšnja predsednica Klara Fodor je iskreno čestitala nau-

zbora Rozmaring Vera Gašpar se je zahvalila za vse trüde in delo prejšnjog predsednici. Predsednik Državne slovenske samouprave Karči Holec se je s toplimi rečami zahvalo, je čestito tak staromi kak nauvomi vodstvi. Pa ji je eške z raužami tü podariu! Po tejn so nauvi funkcionari podpisali izjavo, ka so vzeli svojo funkcijo. Program se je obrno v veselo drüženje s piknikom, z veselico pa keglanjem.

(Kejp na 1. strani: Staro-nauvo vodstvo drüštva z nauvo predsednico Marijano Fodor.)

*Klara Fodor
prejšnja predsednica
Foto: M. Čuk, K. Holec*

PREKMURJE

Pitaj, ka ščeš

Soboški fotbalski klub NŠ Mura, steri je v letošnjom državnom prvenstvu končo na štrtom mesti, pauleg toga pa je gvino še v slovenskom pokalnem tekmovanji in si je na té način že drugo leto po redi zrikto karto za tekmovanje v Ligi Evropa, je pod žarometi, velikimi posvejti, na stadioni Fazanerija pripravo Čarno-bejlo debato. Na prireditvi, stera je mejla slogan Pitaj, ka ščeš, je 25 navijačov, steri so bili voodabrani z žrebom (sorsolással), pauleg njih pa ške vsi drugji, steri so spremljali vse vküper v živo na facebooki, postavljalo različna pitanja. Na njih so odgovarjali trener Ante Šimundža, poslovni direktor Aleš Kegelj in fotbaleri Luka Bobičanec, Žiga Kous in Žan Karničnik. Direktor kluba je na začetki med drugim pravo, ka delajo dosta tüdi na tom, ka bi klub grato ške bole popularen v regiji, pa ka bi navijači odili na tekme tüdi z bližnji regij, tüdi z Vogrskoga, Avstrije pa Rovaške. Vüpam, ka vas napelamo, ka pride - gda se rešimo toga nesrečnoga koronavirusa - na kašno tekmo tüdi što od vas iz Porabja.

In ka smo ške zanimivoga zvedli? Takše bole resne reči, povezane tüdi s širitvijo stadiona. Plani so, ka bi napravili ške en tau tribune, stera fali, pa ka bi leko te prišlo na stadion osem gezero lidi. Zdaj jih leko malo menje kak pet gezero. Samo tau se nede zgaudio z gnes na vütro. Bila so tüdi malo bole špajsna pitanja, na primer o tom, steri fotbaler najbavkše popejvle ali pa šteri je najbavkši šofer. Najbole špajnsno pa se mi je vidlo tisto pitanje, stero je bilau postavljeno treneri, Mariborčani Šimundži. En navijač ga je pito, če zna, ka je v Maribori najlepše. Trener je par sekund brodo, te pa je že daubo odgovor s »publike«, ka je tau tabla za Mursko Soboto. Drugo njemi je nej ostalo, kak ka se je - ob velkon smeji vsej prisotnih - strinj s tem.

Silva Eöry

Augusta lani po rosagi - 1.

»O gde, li gde je lanjski snejg?« se v svojoj eričnoj »Baladi o nekdešnji ženaj« spitava francuski poet iz 15. stoletja *Francois Villon*. Gda sem gnes pred svojim mašinom sejdjo, sem malo ovak začno premišlavati: »O gde, li gde je lanjski august?« Mejsec, gda smo se leko v letnoj toplini eške slobaudno pelali - nej samo na tihinsko, doma se nam je tö nej trbölo bodjati od nikšoga viruša.

Vrnau 1. augustuša zraknom smo se s starišami lani napautili, ka bi tri dni klančivali po rosagi, brezi sigurni planov. Vej pa v gnešnjom časi dojde, če človek eden čeden telefon v žepki má, šteri ne povej samo tau, ka se splača pogledniti, liki tau tö, kak se tamtä pride.

Moj pameten padaš je oprvin ime *Balatonederics* völüčo. Tau je edna mala vesnica na Blatnom jezери, nej daleč od Keszthelya pa Vonyarcvashegya, kama se največ turistov z naše Železne županije napauti, če se šké malo v ladnoj vodej kaupati. Té Ederics pa je za drugoga volo tö eričen: leta 1984 je svojo djagarsko pa etnološko zbirko v eto vesnico spakivo djagarski majster *dr. Endre Nagy*. Od tistoga mau so v njegvi veuki park pripelali vnaugo stvarin s črnoga kontinenta, zavolo toga se zové »Muzej Afrike«.

Endre Nagy se je leta 1944 kak šandarski kapetan na skrüma oženo z baronicov *Alexandrov Hatvany*, zatok so ga na vauzo osaudili. Po drugoj svetovnoj bojni ga je rosag odebro za prejdnjoga vladni djagarov, de je pa mogo zavolo politični viherov zapüstiti Vogrsko. Trikrat je odišo na dugo paut v Afriko, štera se ma je tak povidla, ka je austro v Tanzaniji. Živalski vrtovi (állatkertek) pa muzeji so ga prosili, ka bi za nji vlauvo dosta divjačine. Afriško djagarsko kulturo je prejknaredo po evropskoj pe-

ldi, vrnau un pa je dau idejo za svetovno djagersko razstavo v Budimpešti leta 1971 ranč tak.

Od njegve smrti pela Muzej Afrike njegva druga žena, kauli držinske kurije na Balatoni leko vsakši vidi en falat črnoga kontinenta pa spozna trofeje veukoga djagara. Najbole erična stvarina v parki je petdeset lejt stara sova, štera je bila najbavkša p a d a š k i n j a

Endrena Nagya. Vanej v kaupanci se ladijo bivoli (bölények), vročina pa dobro deje kamelam (tevék) tö. Leko vidimo eške noje (struccok), pokloni pa se nam vogrska divjačina, na priliko djelenge ranč tak.

Gda pridemo nut v kurijo, se leko čüdivamo vnaugim trofej: tau so zvekšoga bikeče glave z dugimi ali zosükanimi orami, kauže od vsefelé gepardov ali nadejvane ftiče. Ništérni se leko prestrašijo tö, gda zaglednejo veukoga mrtvoga krokodila, šteri má svoje zobate lampe spoj na šurko oprejte.

Vanej v parki so postavljene üte afriškoga lüstva »Masaj«, od šteri stene so spletene z vejka pa namazane z blatom, strejo pa majo s slame. Če je komi nejpreveč vraučepa dosta časa má, se leko med šečov napauti na konec grünta, gde se zdigava eden törem,

A(frika), B(izanc), C(entrala)

s šteroga se opéra čüdiviten pogled na Blatno jezero. Smo že v avtoni sejdli, gda sem pá vöopito svojoga čed-

ka je stüdenec sivi, liki ka je s kamla (»kókkút«). Gnesneden djeméjo s té vretine erično vogrsko mineralno vodau, v

Trofeje veukoga vogrsko-afriškoga djagara Endrena Nagya v kuriji v Balatonedericsi

noga tivariša, ka se splača eške pogledniti. Aparat je malo brodo pa völüčo, ka je nej daleč eričen Kalski bazen (Káli-medence), gde je natura dosta čüd napravila. Naša paut je nimo Bada-

šteroj je dosta vapna pa tak vrači večféle betegov.

V grauboj vročini smo si napunili plastične glaže (eške za na paut tö), si pogasili žöu pa se že dročkali dale po lagvi vogrski poštijaj. Čeden telefon

Zaman eden sam sprobava, kamen v Szentbékállli se samo od več lödi vuja

csonya oprvim pelala v malo vesnico *Kékkút*. Arheologi so gorprišli, ka so se v antični cajtaj sodacke tü z Italije prauti Aquincumi (Óbudi) nimo vozili. Legenda pravi, ka je bizantinska cesarica *Theodora* v 6. stoletji najraj tau kiselo vodau pila, štera je s té vretine gorprišla. Ime »Kékkút« pa ne znamenuje,

je völüčo edno špajnsno ime: *Szentbékállla*. Kak liki bi ta vesnica na konci svetá bila, njeno erično »maurdje kamlov« (kótenger) pa eške par kilomejterov dale. Zapistili smo vés ino se eške dugo pelali po ednoj vauskoj, prašnoj poštiji, pa trnok vüpali, ka niške ne pride prauti. Nej je, zatok smo za en malo že na zelenom par-

ŽELEZNA ŽUPANIJA

Zrejljo slive

Istina, ka gesenske slive še ne zrejljo, depa sezona za slive se je že začnila v Železni županiji. Najprvin se rane berejo, stere za djesti kipūvajo, ka ostane, s tistoga se pa palinka napravi.

Na Vogrskom tau pravijo, ka so najbalkša slive, stere se zovejo bestercei, depa gnesden se že vsigdar bole sadijo srb-ske sorte, stere se tak zovejo, ka čačanska lepotica, čačanska rodna ali čačanska rana. Zato, ka te slive ranč tak dober žmaj majo, prvin zrejljo pa dosta bole zrnate so kak bestercei ali drūge, ka so ji pri nas dotejga mau poznali.

Tau vedeti trbej, ka slive vsigdar na drejvi morajo ozrejliti, tiste, stere so na pulonja zrejle dolapobrali, nikdar nedo tašoga dobroga žmaja mele kak tiste, stere na drejvi zrejle gratajo. Zavolo toga se slive vsigdar sprautoma berejo v sadovnjaki, tak kak zrejljo.

Prvin so drejve trausili, aj kak največ sliv dolaspadne, depa te kak za djesti tak za palinko so nej bile dobre. V velki sadovnjakaj slive že vse v škatle nabrane čakajo kūpce, tau je dobro zanje pa za sadjare tō, zato ka če si sami berejo, te dosta kvara napravijo, dosta sliv na kvar pride.

Gnesden za palinko valaun slive že ranč tak lejpe morajo biti kak tiste, stere so za gesti, zavolo tauga, ka dobra palinka se iz zrejljoga, sladkoga, zdravoga sadja leko napravi.

Letos so slive drage, zato ka ji je malo, aprila je prišo eden mraz pa pulonje sliv, ka so cvele, je zmrznilo. Najbola so samo tam ostale, stere so na brgej bile ali so v sadovnjaki nalagali proti mrazi.

Pod Srebrnim brejgom ...

... turizem nauvo dimenzijo dobiva. Slovenija bole puna doma-njih turistov nigdar nej bila. Od toga smo že nika pisali, depa ene krajine so z njimi do kraja pune, ene pa malo menje ali pa vse vkūper bole srmačko vōgleda. Vse bole se leko vidi, kelko lidge valajo. Tisti lidge, k sterim tursti ojdijo. Nikoga neškem za favorita najbolje više zdigavati, depa Prekmurje je rejsan naprej valaun gé. Neka takšoga se za drugi kraj našoga brejga tō povej. Hotel Lipa nigdar nej tak pun biu kak v tom časi, Slovenska kmetija na Gorenjom Siniki ranč tak. Nika sam od lidaj pripovejdo, ka nej? Gvūšno, ka! Depa kcuj eške krajino tō trbej djasti. Vej pa krajina je tista, ka lidi takše naredi, kak so. Nikše nebesko viske matematike nej trbej se včiti, ka vsikši gor pride, kak iz ena plus ena samo dva leko vōpride.

Ena druga matematika, tista vsem nam nej najbolje blūzik, vcej-la nika drugo pripovejda. Tau matematiko so v enoj bole finoj krčmi na Bledi vōnajšli. Tak tau vōgleda: mali kafej z mlejkom = 7,00 evronov, pivo Radler = 5,50 evronov, pelinkovec 0,3 = 18,60 evrona, en dejci vode Costela = 3,50 evrona, bejli kafej Illy = 3,90 evronov, pijvo Erdinger = 6,50 evronov. Tak je račun 45 evronov za plačati biu. Zdaj pa se leko pitamo, sto zdaj na takše pijāče spoj dé ali leko dé. Leko pa se ovak tō pitanje čuje: leko, ka tej na Bledi spoj neškejo, aj sto k njim prijde. Zatoga volo tak drago pijāčo majo. Kak je kaulak toga eden poznani Slovenec povedo: »Raj vodau v koleni mam, kak pa bi telko za njau plačo!« Depa Bled je Bled, Gorenji Sinik pa Gorenji Sinik. Si stoj spoj leko brodi, ka bi pri Zavci ali pa pri Kerni stoj prejk tri evrone za prgiško vode plačo. Leko bi se kakši takši tō najšo, ka bi povedo: »Raj vodau v koleni pa eške pivo kcuj, ka bi telko za tau pejneza tadau!« Tak se té slovenski turizem ravna; moje menje več vala kak pa tvoje.

Velke pejneze pa je Slovenija pri EU-ji prislūžila. Zaprav, nej ji je prislūžila, zavolo koronavirusa ji je dobila. Depa politična propaganda že dela, že pomalek vōzlglaši, ka je naš prejgen glavaš tau prislūžo, zato ka tak dobro se je vedo pogoditi. Kakoli, 10,5 milijarde evronov (od tej pejnez glava leko koga boli) skur polonje Sloveniji nede trbelo nazaj dati. Niške spoj se več ne pita, kakše špekulacije s tejmi pejnezi že se godijo pa do se eške godile. Za nika drugo nede, kak samo za tau, ka pogačo trbej raznok vtrgnoti pa čedno lačne lampe nakrmiti. »Pogača je preveč velka, preveč žmana, ka bi si sto trbuj nej tak napuno, ka gor leko pauči,« se že kaulakvrat leko čuje. Od koga se vse takše leko čuje? Leko zatoga volo, ka cejla lejta tanazaj je tau včijo. Leko pa samo zatoga volo, ka stoj že naprej krči, kak un pri kopanji šké biti.

Kopanja nigdar nej po pravici raznok talala. Vej se, sto je prvi skrak nje, prvi se leko nasūne. Drugi zar za njim se sinjavajo, nikše drtine ali samo lūščinje dobijo.

Leko se stoj pita, ka na tau s pogačo pa kopanje naš brat Srebrni brejg povej? Un vej prajti, aj živi ostanemo pa po tejn mo vidli.

Miki Roš

kplaci bili, gde smo dojdjali svoj mašin pa se napautili gor na male bregé.

Najvekšo »kamen maurd-je« više Balatona tak vōvidi, ka so na srejdi tranka pa v bregaj same »gibice« ali »zau-nicke« z ednoga takšoga ma-teriala, šteri je bole trdi eške od železa tō. Zavolo toga ga ne morejo na nikoj djati nej voda, nej vōter pa nej mraz. Méki pejsek kauli nji pa voda na léki krajzaperé, zatok se graubi kamli gorobrnejō. Najbole eričen je tisti kamen, šteri vuja, vej se pa samo na

viteške igre. Mladi podje v indašnji sodački gvantaj nut-pokažejo, kak se trbej bīti s sablami pa buzdovani ino kak trbej strejlati s pūščicami. Zmejs pa edna gospa v veršaj (malo za hejc) pripovejda o viteškom žitki pred davnimi stoletjami. Najbole batrivne gledalce nut v špilo zakapčijo: leko mlinski kamen zdiga-vajo ali nekakoga »vdarijo za viteza«.

Grad od leta 2017 obnavlja-jo, na vsikšom štauki njeg-voga »staroga tōrma« je kakša mala razstava. Leko

Grad v Nagyvászsonyi so v srejdnjom vōki zozidali na ednom bregej blūzi vretine potoka Eger

trej punktaj drži fundamen-ta. Če en par lūdi na njega staupi, ga že leko mekne. Mūva z očom sva tō gorsplez-dila, de sva pa mogla obladati straj, vej se pa kamen samo tak vuja, če spoj na njegvi raub staupiš, nad trimejter-sko visino.

Dale smo se napautili prauti Veszprémi, vej je pa bila naš končen ciu za tisti den Budimpešta. Navigacija nam je pokazala *Nagyvászsonyi*, do štere vesnice pela trnok lejpa poštija. Tisti grūnt je v 15. stoletji *krau Matjaš* svojoma eričnoma sodačkoma prejdnojma *Páli Kinizsini* podaro, šteri je tam eden veu-ki grad zozido. Kamena zidi-na je v dugoj bojni dostakrat minila gospodara: gnauk so ga prejkmei Tōrki, drgauč pá Vaugri.

Če štoj srečo má pa v pravom cajti pride, si leko pogledne

spoznamo vsakdanešnji ži-tek graščakov, legende kauli gospodara pa njegve držine ali zgodovino tōrski časov. S tōremškoga vreja se vidi cejla čūdovitna krajina kaulivrat.

Če pautnik kūpi cejlo karto, si leko pogledne eške poštni muzej v vesi. V njem vidi poš-tno kočūje, stare telefone ali zemljevid poštni poštij v sta-roj avstro-ogrskoj monarhiji. Vō so pa postavili edno vago za pisma, macline (uteži) pa edno palacko za kovance tō, depa leko probamo prejkkap-čūvati edno indašnje telefon-sko centralo ranč tak.

Pomalek se je večer spiščavo, sunce je pošilalo eške svoje slejdnje tople žarke. Budim-pešta je nej spoj pauleg bila, zatok smo brž nut v avto seli ino za en malo že za sebov pis-tili krajino više Balatona.

(se nadaljuje)

-dm-

OD SLOVENIJE...

Obisk hrvaškega zunanjega ministra

Zunanji minister Anže Logar je v Ljubljani gostil hrvaškega kolega Gordana Grlića Radmana, ki je Slovenijo izbral za svoj prvi obisk v novem mandatu. Govorila sta predvsem o spopadanju s pandemijo covid-19, pa tudi o predsedovanju Svetu EU. Kot sta sporočila ministra na skupni novinarski konferenci, so v boju proti pandemiji novega koronavirusa strokovnjaki in tudi politični vrh v vsakodnevnem stiku. Slovenija pozorno spremlja razvoj epidemiološkega stanja tako na Hrvaškem kot tudi širše na območju, je poudaril Anže Logar. Slovenski zunanji minister je opozoril, da bi se morala predvsem prenehati praksa, da se potniki iz Bosne in Hercegovine za nekaj dni ustavijo na Hrvaškem in nato na meji s Slovenijo predstavijo, kot da prihajajo iz Hrvaške in jim zato ni treba v samooamitev oz. karanteno. Hkrati je Logar sicer izrazil prepričanje, da se širjenje virusa na območju počasi že umirja.

Hrvaški zunanji minister Gordan Grlić Radman je poudaril, da je epidemiološka slika na jadranski obali, ki jo zdaj množično obiskujejo turisti, tudi slovenski, precej boljša kot drugje na Hrvaškem. Grlić Radman in Logar sta poudarila, da državi veliko stvari povezuje in da sta pomembni gospodarski partnerici. Kakšnega premika pri reševanju vprašanja arbitražne odločitve o meji med državama, ki je Hrvaška ne priznava, za zdaj ni. Oba ministra sta zgolj ponovila pripravljenost na dialog in konstruktivno reševanje tega vprašanja. Grlić Radman je Logarju predstavil tudi hrvaške načrte za prevzem evra in vstop v območje schengena. Glede hrvaških načrtov za prevzem evra je Logar spomnil, da je Slovenija že dala soglasje za vstop Hrvaške v sistem ERM II.

Poletno srečanje s piknikom

Člani Društva porabskih slovenskih penzionistov smo 26. julija držali volilni občni zbor, potistom pa poletno srečanje s piknikom. Srečali

štimale. Vsigdar smo se taužili, ka člani neščejo plesati. Hvala Baugi, mamu mlade člane, steri trno radi plešejo. Dapa

Po občnem zboru so vsakšomi pasale klobase na žaru

smo se v šatori pri kegljišči v Monoštri. Zatok smo držali srečanje v šatori, ka bi bole varni bili pred koronavirusom. Tak smo vekšo mesto meli, stolice so bole na rejki bile taskladjene, šator je oprejeti bijo, tak ka bi leko pravli, ka smo na lufti bili. Meli smo pripravljeno razkužilo za rokē tō.

starejše članice so tō dosta bile na placi, se veselo vrtele. Nika nji je nej bolelo, na vse zdravstvene težave so pozabile. Lačni smo tō nej ostali, najprva smo dobili klobase, spečene na žari s krūjom pa gorčico (mustár), večer pa en velki topel sendvič. Gesti, šator pa arendo za kegljišče

Lajči Nemeč je igro, penzionisti (bole penzionistke) so se pa veselo vrteli

Na program je 80 članov prišlo, po volilnom občnem zboru se je začno piknik s spejvanjom, keglanjom pa plesom, dapa zatok gesti tō nej falilo. Lajči Nemeč je cejli zadvečerek flajnsno igro, samo malo pauz držo. V pazaj so pa naši pevci slovenske pesmi spejali. Dobro je bilau nji poslušati, trno so vkūper pasali pa naute so tō

je plačalo društvo, za piti si je skrbo vsakši sam. Na pikniki je najbaukši program bilau keglanje. Batrivne ženske pa par moškov se je najšlo pa so probali, kak se trbej špilati. Bili so med njimi takšni tō, steri so zdaj oprvin vidli kegljišče. Špilali smo se na štiri progaj. Velko je bilau veselje, če se nam zošikalo podrejeti vsej deset

Seja predsedstva ZSM

Zveza Slovencev na Madžarskem je sklicala zadnjo sejo predsedstva pred poletnimi počitnicami 28. julija. Predsedstvo je sprejelo bilanco in poslovne rezultate za leto 2019 obeh gospodarskih subjektov, ki ju je ustanovila Zveza, to sta Porabje d.o.o. in Razvojna agencija Slovenska krajina, saj sta leto 2019 zaključili obe gospodarski organizaciji s pozitivno bilanco. Prav tako je sprejelo njuna poslovna načrta za leto 2020. Predsedstvo je za eno leto podaljšalo pooblastila vodjema RA Slovenska krajina.

MS

kejglinov nagnauk. Ništrni so nas samo gledali, nam navijali. Znauva smo mladi gratali, z velikim elanom smo metali krugle. Tau, ka mo se kejljali, je

sednica Klara Fodor dojavla. Kak predsednica je slobaud vzela, dapa ostane med nami pa de pomagala nauvi predsednici Marijani Fodor.

Dosta taši je bilau med nami, steri so se v življenji prvič kejljali

trno dobra ideja bila, nika nauvoga smo dobili, vej je pa šport dober za tejljo pa za dušo. Srečo majo tisti penzionisti, steri so se za fašenek nutnaravnali, oni do augustuša pa leko šli kejljat. S tašim bogatim programom je zadvečerek brž tao-dišo. Te piknik je ovakši biu kak do tejšgamau. Zavolo koronavirusa smo bole pazili nasē pa na druge. Dapa najbolje je zatok bijo ovakši, malo žalosten tō, ka je pred-

Dobro smo se čutili na pikniki, bole smo spoznali nauve člane, lejpi zadvečerek smo doživeli.

Vsakšomi hvala, steri se je za nas trūdo, aj se mi dobro mamu. Vsigdar dobimo nika nauvoga, dobroga. Ne smejmo se taužiti. Kak je Klara Fodor gnauk pravla: »Aj dé lagvo, če more«. Nam je te zadvečerek trno dobro šlau.

Besedilo in kejpji: Margit Čuk, članica društva

Priprave na mešano komisijo

V teh tednih potekajo – tako na madžarski kot slovenski strani meje – intenzivne priprave na zasedanje madžarsko-slovenske manjšinske mešane komisije, ki bo predvidoma septembra. Predstavniki Porabskih Slovencev so se 30. julija v Budimpešti na pripravljalnem sestanku sestali s člani madžarskega dela komisije in z zastopniki ustreznih resorjev. Pripravljalni sestanek je sklical sopredsedujoči mešane komisije, ministrski poverjenik Ferenc Kalmár.

Usklajevalnega sestanka v Budimpešti so se udeležili predstavniki obeh narodnostnih skupnosti ter predstavniki ustreznih resorjev

Predstavniki slovenske skupnosti v Porabju so se 28. julija sestali v Slovenskem domu v Monoštru in uskladili stališča slovenskih organizacij. Na sestanku so ob slovenski zagovornici v parlamentu Eriki Köleš Kiss sodelovali predsednika in podpredsednika obeh krovnih organizacij, Andrea Kovács (ZSM), Karči Holec (DSS), Jože Hirnök (ZSM) in Martin Ropoš (DSS). Na pogovorih je sodelovala tudi vodja Urada DSS Anita Kovač.

Predhodno usklajevanje v Monoštru v Slovenskem domu

Sodelujoči na pogovorih so namenili posebno pozornost nekaterim priporočilom, med njimi možnosti obnove števanovske cerkve s pomočjo obeh vlad, pridobivanju slovenskega državljanstva za Porabske Slovence, postopek za njih naj bi bil brezplačen, kakor je pridobivanje madžarskega državljanstva za zamejske Madžare. Strinjali so se tudi s tem, da se preučuje možnost, da bi upravljanje monoštrskega muzeja kot slovenska bazičnega muzeja prevzela Državna slovenska samouprava. Obe organizaciji sta se strinjali s tem, naj se v Monoštru zgradi galerija za likovno zbirko, ki je nastala na monoštrskih mednarodnih likovnih kolonijah. Podprli so tudi predlog, naj se na podlagi sodelovanja med Univerzo v Sopronu in Univerzitetnim središčem ELTE v Szobotelu zagotovi izobraževanje slovenskih vzgojiteljic za potrebo porabskih vrtecev.

M. Sukič

Obnovljena velikonočna tabla

Lani 29. oktobra se je v organizaciji Sekretariata mednarodnega evharističnega kongresa v Budimpešti (kongresa zaradi epidemije Covida 19 letos ne bo) in Krščanskega muzeja odprla razstava z naslovom Agnes Dei, češčenja najsvetejšega na Madžarskem. Na razstavi je bila razstavljena tudi tabla iz Števanovcev, ki je del cerkvene razstave v Küharjevi spominski hiši na Gornjem Seniku. S to tablo, na kateri so simboli Kristusovega trpljenja, so v postnem času pokrili oltar.

Ker je bila tabla v precej slabem stanju, jo je Državna slovenska samouprava dala obnoviti, dela je opravil Márton Szakács v Krščanskem muzeju v Esztergomu. Tablo je očistil, restavriral potrebne dele in nanese zlato in srebrno barvo. Za obnovo je DSS odštela 560 tisoč forintov.

Pomemben sakralni eksponat se je vrnil v Porabje 24. julija in je ponovno na ogled obiskovalcem Küharjeve spominske hiše.

MS

... DO MADŽARSKE

Tudi po 15. avgustu ne bo koncertov

Vlada je prejšnjo sredo sprejela nekaj pomembnih ukrepov, ki bodo uravnavali življenje v državi. Glede na to da stagnira število okuženih s koronavirusom, se bo šolsko leto 2020/2021 s 1. septembrom normalno začelo. Tudi po 15. avgustu ne bodo dovoljene množične prireditve, torej koncerti ali glasbeno-plesni programi, na katerih bi se zbralo več kot 500 ljudi. Vlada je odobrila za glasbenike 5,3 milijarde forintov podpore, ki jo bodo dobili s pomočjo Zavoda za turizem. Vlada podpira t. i. koncerte v garaži. Denar je namenjen tudi romskim glasbenikom oz. glasbenikom, ki igrajo romsko glasbo.

Ne bo dovolj učiteljev

Letos so sprejeli na pedagoške smeri raznih univerz in visokošolskih ustanov le 6400 študentov, kar je negativen rekord, saj je njihovo število – v primerjavi s prejšnjimi leti – upadlo za tretjino. Nizko je bilo tudi število prijavljenih, malo več kot 11 tisoč dijakov se je odločilo za študij na pedagoških fakultetah, za 37 odstotkov manj kot v letu 2019. Podpredsednik učiteljskega sindikata meni, da je situacija še bolj tragična, če vemo, da le polovica sprejetih študentov konča študij in pride do diplome. Polovica le-teh ostane v šolstvu le eno ali dve leti, potem zapustijo kateder in si poiščejo druge službe, predvsem take, ki zagotavljajo boljše dohodke. Podpredsednik sindikata meni, da bo od sprejetih 6400 ostalo na šolah le kakih 1500 učiteljev. Po podatkih sindikata se bo v naslednjih petih letih upokojilo kakih 6000 učiteljev. Podatki kažejo, da se bodo na šolah srečevali s pomanjkanjem učiteljskega kadra. Predsednik Združenja madžarskih pedagogov pravi, da učiteljski poklic ni privlačen za mlade tudi zaradi nizkih plač. V poročilu Madžarske narodne banke o konkurenčnosti so zapisali, da so dohodki v javnem šolstvu veliko nižji kot dohodki diplomiranih v drugih branžah. Učitelji na Madžarskem zaslužijo le od 64 do 74 odstotkov povprečne plače drugih diplomiranih. V unijskem merilu je ta odstotek med 85 in 95.

Cejlo nauč sem plesala

Po iži se Vajdini zové, po možej Németh, depa itak go vsikši samo tak pozna, ka Neguš Kati. V Slovenskoj vesi se je nauraudila pa še gnesden tam žive s sinaum. Najprvin je njeni oča odišo, sledkar pa mati, tak ka je sama ostala, njau sta baba pa dejdek goraranila. Že mlada je slůžbo mogla iskati, tak je v židano fabriko prišla, kama so go samo tak goravzeli, če de rokomet (kėzilabda) špilala.

- *Kata, zaka vam tau pravijo ka Neguš, odkec ste tau ime dobili?*

»Zato ka od moža očo so tak zvali, ka Neguš, depa tau je bola taša cauna bila, moj mauž je že od njega daubo tau ime. Prvin so se mlajši, najbola pojbičke večkrat špilali tašo, ka sta dvej skupini bile, edna je neguš bila, drůga pa že ranč ne vejm, kakšno ime je mejla. Oča od moža je več-

v židano fabriko odla, doma so pa še velki grünt delali, tak ka zame je že malo časa mejla. Tak ka najja z bratom sta baba pa dejdek goraranila.«

Kati je cejlo svojo življenje živala v Slovenskoj vesi

- *Na tom drůgom starom kejpji, steri je v lesenom ramaki, sta baba pa dejdek?*

»Tau so moj dejdek pa baba pa mati pa z Gorenjoga Senika Anžekina Ilonka, ona je na mé pa na brata skrb mejla, gda

Zdavanjski kejp starišov

Njeni zdavanjski kejp

krat bijo v tau igri neguš krau, pa te tak je tau ime daubo, ka Neguš«

- *Sto je na taum starom zdavanjskom kejpji, steroga ste najprvin vó na sto djali?*

»Tau sta moj oča pa mati, gda sta se zdavala. Dja sem tri lejta stara bila, gda je oča odišo, zato ka sta nej dobro živala. Tau je moja baba gučala pa tau tó, ka moja mati se je dosta z menov nej spravkala, zato ka

sva mala bila.«

- *Zaka nej baba?*

»Zato, ka te je še baba tó v židanoj fabriki delala, cejlak dočas, ka je njeno okau šnicli nej vóvdaro. Moja baba je nej znala nej šteti pa nej pisati, zato ka v Ritkarovci, odkec je prišla, nej so go dali v šaulo. Naš dejdek go je telko navčo, ka si je dola znala napisati ime, ka Holecz Károlyné.«

- *Vaš dejdek so se ranč tak pi-*

sali kak dja? Holecz Károly?
»Dja sem tó tau mislila, ka smo mi žlata, zato ka ti se tó ranč tak pišeš, depa sledkar sem zvejdla, ka itak nej, samo ime je tisto.«

- *Stauga kejpja fali vaš brat.*

»On je disidalnivo (disidiral), po našom »smekno« leta 1959, tam je odišo, kak je na Seniki tromeja. Prejšnji den je v Števanovca veselica bila, kama se je z biciklinom odpelo. Tam je pri rami kak so Mijalini bili doma, biciklin dolapostavo, pod sicom je pa edno pismo njau, v šterom je dolanapiso, ka de on zdaj smekno. Vejš, ka so Mijaline zavolo tauga pisma preganjali pa vlačili policaji, tak ka oni so od tauga spoj nikanej vedli. V Avstriji je tri mejsce bijo v lageri, odtistec so je te sledkar razdelili, sto kama šké titi. Tak si samo nej mogo v Meriko, če si nikoga nej emo tam, depa brat je srečo emo zato, ka bijo eden človek, steri se je za njega vzejo. Tau istina, ka samo tak ga je vzejo, če de on tam pri njem delo. Njema tau delo nika nauvoga nej bilau, zato ka on je pavarsko delo dobro pozno.«

- *Oča so kama odišli?*

»Gda sem dja tri lejta stara bila, te je oča odišo tó v Avstrijo, nikan paulek Salzburga, on je tam v rudniki delo. Dja dosta vse od njega ne vejm, ka sem mala bila. Telko vejm, ka je leta 1978 mrau, te so te mali sveti kejp poslali odtistec. Ranč tak on dosta vse od mene tó nej vedo, zato ka na pisma, ka je pošilo, še ime je lagvo goranapiso, namesto Németh Lászlóné je vsigdar tau bilau goranapisano, ka Szabó Lászlóné. Sledkar je moja mati tó kraj odišla od nas zato, ka se je spoznala z ednim sabaulom (krojačom) iz vesi. Ona se je ta k njemi spakivala, depa z nami, z mlajši je ranč tak bila potejn tó, kak edna mati mora biti.«

- *Je eden stari kejp, gde sta vaša baba pa mati dolaposlíkane, depa sto je tisti mali*

pojbič med njima?

»Tau je eden mali pojbič, steri je fotiv (nezakonski otrok)

Kati z babov pa dejdekom, paulek njé sta njena mama pa Anžekina Ilonka z Gornjegja Senika

bijo, njegvi oča je tanácselnök (predsednikkrajevneskupnosti) bijo, depa tau žensko, od stere je tau dejte emo, nikdar nej vzejo. Te mali je tó pri nas goraraso, zato ka mati je v židano fabriko odla delat, z detetom se je pa nej mogla spravlati.«

- *Kama ste šli, gda ste tak lopau vónaravnjeni, v rokej pa retikül mate?*

»Ne vejm, mogauče, ka sem k meši üšla, vidiš, kak lejpe bejle nogavice mam. Pa tau tó pogledni, kakšno frizuro mam.

nej, zato ka samo tak so me goravzeli v židano fabriko, če sem igrala rokomet, tistoga ipa bi ovak nej mogla nutpridti.

- *Mamo še eden zdavanjski kejp, depa tau je že vaš.*

»Te kejp je že fotograf Tanay redo, te je še vse dobro bilau, depa potistim tisti tridvajsti lejt je strašno bilau, zato ka je mauž fejst pijo. Dva pojba sem rodila, žalostno, depa enga sem že mogla pokopati, tau je fejst žalostno zame.«

- *Gda je vaš brat prvo paut domau prišo iz Merike?*

»Konec osemdeseti lejt, depa sledkar sva gnauk z materdjov tó odla pri njemi v Meriki, zato ka on je nas večkrat zvau, aj ga poglednemo, kak tam živé.«

- *Povejte nika dobroga tó s svojoga življenja, zato ka do tevgamau ste skur vse tašo pripovedjali, ka je slabo bilau.*

»Te je dobro bilau, gda sem dejkla bila. Dja sem nej vejkla tau, ka te kaj boli, dja sem spoj rada plesala, dostakrat cejlo nauč. Depa k tauma sem mogla najdti tašoga pojba,

V židano fabriko so go tak goravzeli, če de špilala rokomet (Kati počücnjena prva s prave v prvom redej)

Namé je baba vsikši zranjek lopau počesala pa kite spletla, te je tau bila šega.«

- *Vi ste špilali rokomet?*

»Mogla sem, če sem stejla ali

steri je znau pa lado plesati tó, zato ka dja, dočas ka so igrali, nejsem popistila s plesom.«

Karči Holec

Jezersko - ena najlepših dolin v Sloveniji

Spale smo v Kovačnici

Tak kak za Porabje se je tudi za Jezersko po prvi svetovni bojni dosta vse vöminilo. Ta dolina, na vzhodnon tali stere se v nebau zdigavle venec Savinjskih Alp (najvi-

vküper z ženo Polono Virnik Karničar in tremi mlajšimi, steri že tudi flajсно pomagajo. Istina gé, ka je glavna Polona, stera je tau paverstvo erbala leta 2010. Po ti-

Pogled v meglíce zaviti venec Savinjskih Alp

šiša gora Grintovec je z 2558 metri najvišiji vrej Kamniško-Savinjskih Alp), je bila do tistoga mau en tau dežele Koroške. Kraj Železna Kapla, s sterim so bili trno povezani, je osto v Avstriji, Jezersko pa je prišlo pod Jugoslavijo. Na moje

stom se je dosta vsega vöminilo. Na gazdiji, na steroj majo osem zidin, so glavni ram, za steroga pravijo, ka je biu zazidani že davnoga leta 1517 (in je zavolo toga tudi zavarovani kak kulturni spomenik državnoga pomena), obnauvili z

Jezerska slatina je mineralna voda, stera ma v sebi dosta manganovih in amonijevih snovi, zatou jo ške najbolje priporočajo betežnikom na srci in ožilji

pitanje, če so oni zdaj Gorenjci ali so Korošci, sam od župana Drejca Karničara zvedla, ka so oni sami svoji, oni so Jezerjani.

V Sloveniji se je naša vlada odlaučila, ka med prautikoronske ukrepe da tudi tau, ka vsakšomi vözraščeniomi človeki, steri de letos dopuno 18 lejt, dá v dar bon v vrednosti 200 evrov, za mlajše pa 50 evrov. Tau se leko ponüca samo v hotelaj, na turističnij kmetijaj in indri, gé ponüjajo prenočitve. Z mamo in sestro smo se odlaučile, ka vekši tau tej penez ponücamo na Jezerskom, gé smo najšle eno zanimivo turistično kmetijo, Šenkovo domačijo. Tü smo srečale tudi župana, steri tü gazdävle

kamnitoga zida – je ostala v enaki veličini in obdelavi, kak je bilou prva. Gda prideš skauz dveri, je včasi na začetki ganka recepcija, pauleg nje pa na pravi strani pisarna in ške jedilnica, na levoj pa küjna. Tam, gé je inda svejta biu pod, so zdaj menša konferenčna dvorana in sedem sob za goste, stera na dveraj nemajo numer liki imena, kak so: Pekarnica, Jagrska soba, Šušarska, Furmanska, Ovčarska in Kovačnica. Slednja je bila za tri dni naš daum.

Po tistom, ka smo se spočinaule, smo šle poglednot malo naokauli. Mimo kokauši pa dve lepah kokautov smo prišle do zidine, v steroj je inda svejta bila štala za maro, zdaj pa se v njoj muvjajo tisti turisti, steri se pripelajo z autodomi, pa ške tisti, steri spijo v šatoraj na bližnjom travniki. Šle smo ške malo najprej, v breg, pa nej preveč visiko, vej pa morem priznati, ka najrajši velke brege gledam od daleč. Pogled na Veliko Babo, Koroško in Kranjska rinko, Skuto, Dolgi hrbet, Grintovec in Kočno je biu tiste tri dni, stere smo preživele na Jezerskom, furt malo ovakši. Najbole zanimivo je bilou te, gda so se gor in dol po bregi zdigavale in spüščale meglíce. Kak ena mala bela pika se je na bregi vidla streja Češke kočé, stera stogi pod severnim talom Grintovca. Postavljena je na nadmorski višini 1543 metrov. Češka kočé se té ram, namenjeni planincom, ne zové samo tak, liki zavolo toga, ka so jo Čehi rejsan tudi gor postavili. Uradna otvoritev je bila 26. julijuša 1900. Zanimivo je, ka so Čehi, steri so v té kraje odili kak turisti in planinci, v Pragi konec 19. stoletja

V dolini se na travnikaj pase tudi dosta krav

lübeznijo do dediščine svojih starcov. Cejla fasada - vse od okenskih odprtín do dveri in ometanoga

mo tudi krave, stere se pasejo na travnikaj. Ške več pa je drevdja. Tü in tam se ške vidi, ka je pred leti biu takši viher, steri je dosta drevdja nej samo paudro, liki celau vövtrngno s korenjami vred. Jezersko je daubilo ime po lede-

niškom jezери, steroga gnesden nega več. Tak pravijo, ka naj bi voda vöstekla po tistom, ka se je leta 1348 okauli 40 dni trausila zemla. Ali brez jezera so v toj zelenoj dolini obkrauženi z bregami vseeno nej ostali. Majo eno takše malo, Planšarsko jezero, stero ma

najbole priporočajo betežnikom na srci in ožilji. Zavolo toga, ka ma v sebi dosta magnezija, pa vam ne priporaučajo, ka bi spili več ka 2 dcl té vodé na den, vej pa te inači mogli večkrat bežati, znate že kama. Za vodau vam nika

Šenkova domačija

niškom jezeri, steroga gnesden nega več. Tak pravijo, ka naj bi voda vöstekla po tistom, ka se je leta 1348 okauli 40 dni trausila zemla. Ali brez jezera so v toj zelenoj dolini obkrauženi z bregami vseeno nej ostali. Majo eno takše malo, Planšarsko jezero, stero ma

nej trbej plačati, leko sicer date kakšni prostovoljni prispevek, tak ka si jo leko naležete v glaže in pelate s sebov tudi domau.

Priimek Karničar je v Sloveniji dobro znani. Drejcov brat Davo, steri se je na žalost lani v domanjom kraji smrtno ponesrečo pri

Z mamo med šetanjom po eni najlepših dolin v Sloveniji

formo srca. Ob njem so gorpostavili eno leseno krčmo, pauleg stere meseca augustuša že duga leta pripravljajo Ovčarski bal, steri je najstarejša etnografska prireditev v Sloveniji. Letos so pravli, znamo zakoj, ka birkečoga bala nede.

Gda smo že prauti glavni poštiji šle, sam si z zanimanjom poglednola, kak dobro zna z mašino ravnati človek, steri je velka debela (boriče) na kamion gor sklado. Malo naprej smo najšle ške eno zanimivost, Jezersko slatino. Iz pipe cejli cajt teče mineralna voda, stera ma v sebi dosta manganovih in amonijevih snovi, zatou jo ške

poderanji drevdja, je leta 2000 kak prvi na sveti skijo z najvišišé gore na sveti, z Everesta. Drejc je svojo strast do plezanja in skijanja vküper z bratom okrauno leta 1995, gda sta se prviva s skijami spistila po bregi drüge himalajske gore, Anapurne. Na cintori, steri je pauleg farne cerkve sv. Ožbolta, smo se šle poklonit spomini toga eričnoga Slovenca. Davo počiva v grobi vküper z mamo in očom, Anico in Andrejom Karničarom, steriva sta bila več kak 40 lejt oskrbnika Češke kočé.

Tekst in kejpi: Silva Eöry

BEATNIŠKA GENERACIJA SE ODI KAUPAT NA ROVAČKO

V režimi *Jánosa Kádára* so se dosta spravlali s socialnov pomočjav: šaulanje ino zdravstvo sta bili šenki, dali pa so peneze za zidanje ramov tó. (Ta pomauč je v tresti lejtaj 40-kratna gratala.) Od leta 1972 je leko vsikši penzijo za daubo, moški pri 60, ženske pa pri 55 lejtaj. Razložki med plačami so nej bili veuki: najbolje bogati so samo štirikrat telko služili kak najbolje srmački.

Glaven človek v kulturi je biu *György Aczél*, šteri je vpelo politiko »3T«: kulturniki so bili raztalani med »podprejte« (támogatott), »sprejemljive« (túrt) ino »dojzavovödane« (tiltott). V prvo skupino so slišali partijsko võrni, v drugo tisti, šteri so nej oprejto polemizérali z marksizmom, v tretjo pa avtori, šteri so prauti sistemi pisali.

V literarnom žitki so največkšo znamenje eške itak »ljudski pisateli« meli: *Gyula Illyés* ino *László Németh* sta gratala narodniva klasika. Stari paverski svejt je pomalek preméno, zatok so mogli pisateli nauve teme najti: tau so od 1970-i lejt gratali Madžari zvün rosaga ino deviance (alkoholizem, samomori). Zvün tradicionalni pa so se narajale moderne smeri tó, kak postmodernistični pisatel se je začno zglašati *Péter Esterházy*. Avtore so nej vsikdar po gnaki kriterijaj v tri kategorije talali, včasik je bilau delo pisatelov bole slobaudno, drgauč so je bole sigurno držali. V muziki je na svojo pravo mesto prišo *Béla Bartók*. Če rejsan so med starejšimi lidami ostale prilüblene opereta, cigankjska muzika ino »madžarska nauta«, so se dveri oprle pred

bole modernimi štiluši tó. Ro-kenrol ino beat skupine (Illés, Omega, Metro) so na začetki eške dosta problemov mele s

»Mephisto« režisera *Istvána Szabóna* je biu prvi madžarski film, šteri je daubo oskara za najbaukši film v tihinskom geziki (1982)

policijov, de so je pa od 1970-i lejt cejlak na méri njali. Zavolo včenjáj spejvanja po metodúši *Zoltána Kodályja* je vsikdar več lüdi vzlübiló madžarsko ljudsko muziko, v 1970-i lejtaj je partija že dopüstila vküpné programe z ljudskimi plesi (táncház-mozgalom).

Madžarski režiseri so pokazali, ka má film svojo mesto v kulturi. Če rejsan so komaj kakšo popularno delo gorvzeli, je umetniški film (művészfilm) cveu. Najbole poznaniivi režiserskivi imeni sta gratali *Miklós Jancsó* ino *István Szabó*, té drügi je za svoj film »Mephisto« oskara daubo.

Furt več knjig so nadrukniivali, lüstvo pa je raj šteló merkanarske, engliške pa francuske pisatele kak liki rusoške. Leta 1985 so na Madžarskom že 1700 novin vödavali, skoro 90 procentov lüdi je redno kaj šteló. Največ lüstva je naprejplačalo partijski list »Népszabadság«.

Dugo cajta je trbölo plačüvati za radioprograme tó, gda pa so leko lidgé aparate že v žepki nosili ali pa je v avtonaj poslušali, so leta 1980 enjali

peneze pobérati. Lüstvo je več v kino tó nej trnok ojdlo, za tau je bila zrok televizija. Reden program na tevenaj se je začno leta 1958, depa komaj 20 võr na keden. Leta 1985 je televizijo naprejplačalo že tri miljaune lüdi, problem pa je biu v farbastoj tehnik: eške leta 1982 je bilau 40 procentov programa v črno-bejlo.

Mesto centralno organiziranoga, skoro sodačkoga športa je vekšo znamenje dobila individualna vadba: tenis, plavanje, skijanje, bejžanje, bicikléranje ino aerobika. Vrhunski šport je zgüblo na popularnosti, zavolo toga tó je Madžarska dosejala slabše rezultate. (Če rejsan je eške gnes na 8. mesti med vsejmi rosagami, šteri so na olimpijaj kakšo medaljo dobili.)

Zvün štenjáj ino gledanja televizije so Madžari radi na urlap (dopust) tó ojdli, firme ino sindikati so organizerali fala letovanja - na takšo je na srejdi 1980-i lejt leko odišlo više miljaun pa pau lüstva. Bole bogate držine so si privauščile zidanje vikend iž, vsikdar več lüdi pa se je napautilo na tihinsko. Največkrat so gorposikali sausedne socialistične rosage, de je pa prilüblena grtüvala (na pau »zahodna«) Jugoslavija tó. Od leta 1980 se je kauli pau miljauna lüdi vsikšo leto odpelalo v »kapitalistične« rosage.

V vinešnjoj politiki je »kádárizem« võrno slüžo sovjetskim interesom, največkšo ideološko nevarnost pa je vüdo v nacionalizmi. Zavolo revolucije v leti 1956 so rüšili popularnost madžarski narodni rabuk ino dičili habsburško monarhijo kak priliko nadnacionalne politične integracije. Tau se je poznalo v tejm tó, ka so se nej spravlali z Madžarami zvün rosaga, narodnostno pitanje je nej bilau važno. Po gospodarski reformaj na konci 1960-i lejt pa je vekše znamenje dobilo, ka bi Madžare po cejlom svejti kulturno povezali, vej je pa sto režim na svojo stran po-

staviti narodno zavedne intelektualce ino zahodne rosage (prejk tamkajšnji Vaugrov). Nauvo vinešnjo politiko je Kádár zglaso v svojem guči na konferenci v Helsinkaj leta 1975: oprvim je gučo od toga, ka je rosag zgübo veuke teritorije po prvoj svetovnoj bojni ino ka má Vogrska dugo, erično državno zgodovino. Helsinška listina je naprejpisala, ka se ne smejo spreminjati grajnca, depa tau tó, ka má vsikši človek pravico do svojoga gezi-

čijov (NSZK) pa se je diplomatski povezala že leta 1973. Normalizeralo se je partnerstvo z Vatikanom tó, vej so pa kardinali *Józsefi Mindszenty* dali amnestijo, šteri je tak leta 1971 leko zapüsto rosag. Po imenüvanji nauvoga nadpüšpeka v Esztergomi je hierarhija madžarske katoličankjske cerkve pá cejla gratala, tak je leko leta 1977 János Kádár gorpoisko rimskoga pápo *Pavla VI*. Gda se je bojna v Vietnamu leta 1973 končala,

Pápa sveti Pavel VI. je leta 1977 na privatnoj avdienci gorprijo *Jánosa Kádára* - badva sta bila pripravleniva na kompromis

ka ino võre.

Po nauvoj doktrini so z Budimpešte večkrat branili Madžare zvün rosaga: postavili so se na priliko prauti toma, ka je na Romanarskom diktatura *Nicolaena Ceausescuna* vpelala »program narodne homogenizacije«, ka bi cejlak asimilérala Madžare. Zavolo toga je bilau dosta konfliktov med oböma rosagoma, zatok je v 1980-i lejtaj več deset gezero erdeljski Vaugrov zbejžalo na Madžarsko. Situacija je slabša gratala na Slovaškom pa v Podkarpatji tó, depa po smrti *Titona* v Jugoslaviji ranč tak.

Če rejsan se je madžarska politika dale držala sovjetski direktiv, je zavolo pridobitve moderni tehnologijiskala partnerere na Zahodi tó. Avstrija je bila prvi kapitalistični rosag, kama so leko Madžari (od leta 1979) brezi vize nutstapili. Madžarska politika se je opérala prauti Finski tó, z Zveznov republikov Nem-

se je pobaukušalo madžarsko-merkanarsko padaštvo tó, Vogrska je leta 1978 prejk oceana nazajdobila Sveto krono.

Na začetki 1980-i lejt je Kádárova vinešnja politika zadobila posebno znamenje: Romanarska je zgüblala simpatije, na Polskom je *general Jaruzelski* vpelo sodačko diktaturo, v Bolgariji, Českoslovaški ino NDR so vladali sigurni režimi po sovjetskoj peldi. Na Madžarskom pa so vsikdar več gučali o mogaučnosti ino potrejbnosti mérnoga sožitka bejdvej svetovni sistemov, v rosagi so dopistili veuki gospodarski ino kulturni liberalizem.

Če rejsan je v 1980-i lejtaj grato »veuki stavec vzhodnoga bloka« János Kádár prilüblen politik po svejti, je doma zavolo gospodarske krize začno zgüblati svojo bazo. Mrau je 6. juliúša 1989, vrnau tisti den, gda so na Vrhovnoj biroviji vözglasili rehabilitacijo *Imre-na Nagya*.

PETEK, 07.08.2020, I. spored TVS

6.25 Kultura, Odmevi, 7.00 Poletno jutro, 9.00 Otroški program: Op! 9.55 TV-izložba, 10.10 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.30 Moj vrt ima načrt, dokumentarna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 TV-izložba, 13.45 Revna Evropa, nemška dokumentarna oddaja, 14.40 TV-izložba, 15.00 Mostovi - Hidak, magazinska informativna oddaja, 15.35 Otroški program: Op! 16.25 Čist zares: Notranje oblikovanje, 17.0 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Circom Regional: Požar, koprodukcijska dokumentarna oddaja, 17.55 Izzivalci, EBU dokumentarni film: Ada: Preudarno s hrano, kratki dokumentarni film, 18.15 Pujsa Pepa: Dopolovka, risanka, 18.25 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Koncert Ansambla Banovšek, 21.05 Bolnišnica New Amsterdam (II.), ameriška nadaljevanka, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.45 Kinoteka: Zvezde velikega platna: Greta Garbo, britanska dokumentarna serija, 23.30 Dnevnik Slovencev v Italiji, 23.55 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 0.50 Napovedujemo

PETEK, 07.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.00 Videotrak, 9.55 Napovedujemo, 10.40 Poletno jutro, 12.50 Alpe-Donava-Jadran: Blatno jezero, 13.15 Med valovi, 14.05 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 14.55 Nogomet - evropska liga: Inter : Getafe, osmina finala, 16.35 Nogomet - evropska liga: vrhunci osmine finala, 17.10 Zvezdana: V primežu bolečine, 18.00 Neskončne širine, dokumentarni film, 18.55 Videotrak, 20.00 Resnica o aferi Harry Quebert, ameriška nadaljevanka, 20.50 Mame: Naravna lepota, slovenska nanizanka, 21.20 Bolšoj, ruski film, 23.30 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Goran Dragić, 0.25 Videotrak, 1.25 Info kanal

SOBOTA, 08.08.2020, I. spored TVS

6.25 Kultura, Odmevi, 7.00 Otroški program: Op! 10.20 Osvežila fronta: Stres, oddaja za mladostnike, 10.50 Moj pogled na znanost: Življenje z roboti - prof. dr. Marko Munih, dokumentarna oddaja, 11.15 TV-izložba, 11.30 Tednik, 12.40 Kaj govoriš? = So vakeres?, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 O živalih in ljudeh, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.50 TV-izložba, 14.05 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Nika Kljun, 14.55 Polklic: domorodec, avstralska dokumentarna oddaja, 15.45 TV-izložba, 16.00 Naš vsakdanji kruhek: Sosed sosedu sosed, slovenska nanizanka, 16.30 Na vrtu, izobraževalno-svetovalna oddaja, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Duhovni utrip: Vse se uglaši in izpolni, 17.35 Slovenski magazin, 18.00 Ozare, 18.10 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 18.40 Erika: Modro presenečenje, risanka, 18.57 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 20.00 Bog, le kaj smo spet zagrešili?, francoski film, 21.40 Poročila, Šport, Vreme, 22.00 Deklina zgodba (III.), ameriška nadaljevanka, 22.50 Sedmi pečat: Brez ljubezni, koprodukcijski film, 0.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 1.20 Dnevnik, Sobotni dnevnikov izbor, Utrip, Šport, Vreme, 2.15 Napovedujemo

SOBOTA, 08.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Videotrak, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Spomini: prof.dr. Zdenko Roter, 11.20 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 12.10 Mame, slovenska nanizanka, 13.00 Muzikajeto: Mongolija/The Ih Tsetsen Ensemble, 13.30 Zmage so doma: Olimpijske igre 2016 - Rokomet (M): Danska - Francija, finale, 14.40 Zmage so doma: Olimpijske igre 2016 - namizni tenis (M), finale, 15.30 C. Monteverdi: Orfej, opera (Solisti, Komorni zbor in Baročni orkester Akademije za glasbo, Egon Mihajlovič), 17.25 Bolnišnica New Amsterdam, ameriška nadaljevanka, 19.00 Videotrak, 20.00 Poletni koncert iz Schönbrunn 2015, Dunajski filharmoniki in Zubin Mehta, 21.40 Sledi: dr. Pavel Turner (1842-1924), dokumentarna oddaja, 22.10 Poletna noč - Poklon Elzi Budau, 0.00 Videotrak, 0.55 Info kanal

NEDELJA, 09.08.2020, I. spored TVS

7.00 Živ žav, otroški program, 10.10 Govoreči Tom in prijatelji: Adijo, Bobek, risanka, 10.20 Španski učitelj: Dan prijaznih besed, nizozemska otroška nanizanka, 10.45 TV-izložba, 11.00 Priluhnjimo tišini: Slabo slišim, kaj zdaj?, 11.30 Ozare, 11.35 Obzorja duha: Cerkev je ženska, 12.05 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.25 Prifarski muzikanti: Poklon Sloveniji, 15.20 Izginotje kresnic, kanadski film, 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.20 Joker, kviz, 18.10 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 18.40 Muk: Lončenina, risanka, 18.57 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 20.00 Telesni stražar, britanska na-

daljevanka, 21.05 Intervju: Mary Wilson, 21.50 Poročil, Šport, Vreme, 22.15 V upanju na čudež - iskanje zdravila proti Parkinsonovi bolezni, britanska dokumentarna serija, 23.10 Operne arije: Baritonist Robert Vrčon; G. Verdi: Rigoletto, 23.15 Dnevnik Slovencev v Italiji, 23.40 Dnevnik, Zrcalo tedna, Šport, Vreme, 0.35 Napovedujemo

NEDELJA, 09.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 6.45 Videotrak, 7.40 Duhovni utrip: Vse se uglaši in izpolni, 8.00 Glasbena matineja, 9.30 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 9.50 New neighbours - Novi sosede: Blok, dokumentarna serija, 10.20 Mame, slovenska nanizanka, 11.10 Čez planke: Flores, 12.05 Mogočni vlaki: Sibirija - skozi led in sneg, potopis, 13.20 Žogarija, 13.50 Zmage so doma: Olimpijske igre 2016 - košarka (M): Srbija - ZDA, finale, 15.30 Ambienti, 16.00 Codelli, igrano dokumentarni film, 17.30 Moja generacija, britanski dokumentarni film, 18.55 Videotrak, 20.00 Veličastne reke sveta: Misisipi, britanska dokumentarna serija, 20.55 Žrebanje Lota, 21.00 Aleksander Mežek - Izza zavese, glasbeni dokumentarni film, 22.15 Zvezdana: V primežu bolečine, 23.10 Videotrak, 0.05 Info kanal

PONEDELJEK, 10.08.2020, I. spored TVS

6.30 Utrip, Zrcalo tedna, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Otroški program: Op! 9.55 TV-izložba, 10.10 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.30 Moj vrt ima načrt: Živa in Irena, dokumentarna oddaja, 12.00 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 TV-izložba, 13.45 Prvinska preizkušnja (II.): Peru, britanska dokumentarna serija, 14.30 S-prehodi: Urad za Slovence po svetu, 15.00 Rokaji, oddaja o zamejcih, 15.15 Dober dan, Koroška, 15.50 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Free spirits - Samosvoji: Slovenija, dokumentarna oddaja, 17.50 Na kratko: Socialna mobilnost, 18.00 Malčki: Divina ogrlica, risanka, 18.10 Zmedi gre v Zakajzato: Sirasta stopala, risanka, 18.25 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Tednik, 21.00 Slovenija po osamosvojitvi: Lojze Peterle, pogovorna oddaja, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.45 Glasbeni večer, 0.20 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.45 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.40 Napovedujemo

PONEDELJEK, 10.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.00 Videotrak, 9.55 Napovedujemo, 11.40 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 12.00 Dobro jutro, poletni izbor, 14.15 Glasovi strahu: Bienvenido in berači, koprodukcijska oddaja, 14.45 Obzorja duha: Cerkev je ženska, 15.30 Zmage so doma - Paraolimpijske igre 2016: Rio brez meja, oddaja o slovenskih paraolimpijcih, 16.05 Zmage so doma - Paraolimpijske igre 2016: otvoritev, posnetek iz Ria de Janeiro, 17.10 Ljudje in zemlja, izobraževalno-svetovalna oddaja, 18.00 Andrej Gosar: Mislec v prelomnih časih, dokumentarni portret, 18.55 Videotrak, 20.00 Mogočni vlaki: Vietnam - Ekspresni vlak ponovne združitve, potopis, 20.50 Mame: Nosečnost, slovenska nanizanka, 21.20 Dediščina Evrope: Razkriti Julij Cezar, britanska dokumentarna oddaja, 22.25 Južna Afrika - konec sanj Nelsona Mandele?, francoska dokumentarna oddaja, 23.20 Videotrak, 0.20 Info kanal

TOREK, 11.08.2020, I. spored TVS

6.25 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Otroški program: Op! 9.55 TV-izložba, 10.10 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.30 Moj vrt ima načrt: Gregor in Tina, dokumentarna oddaja, 12.00 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 TV-izložba, 13.45 Prvinska preizkušnja (II.): Japonska - skupina Kodo, britanska dokumentarna serija, 14.30 Duhovni utrip: Vse se uglaši in izpolni, 14.50 TV-izložba, 15.05 Potepanja - Barangolások: Hortobágy és a Tiszató/Hortobágy in jezero Tisa, 15.40 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Sledi: Ivan Roškar - kmet iz Sv. Jurija v Slovenskih goricah, dokumentarna oddaja, 17.50 Kalimero: Samička in kresničke, risanka, 18.05 Čebeličice: Tista o bolhah, 18.20 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Avstralija v barvah: Izpostava imperija, avstralsko-britanska dokumentarna serija, 20.55 Bolnišnica New Amsterdam (II.), ameriška nadaljevanka, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.45 Spomini: prof.dr. Zdenko Roter, 2.55 Dnevnik Slovencev v Italiji, 3.20 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 4.15 Napovedujemo

TOREK, 11.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.00 Videotrak, 9.55 Napovedujemo, 11.15 Dobro jutro, poletni izbor, 13.25 Evrovizijski zbor leta 2019, 15.20 Kole-

starstvo - BMX: dirka Ljubljana, reportaža, 15.35 Zmage so doma - Paraolimpijske igre 2016: povzetek dneva, 1. dan, 16.00 Zmage so doma - Paraolimpijske igre 2016: povzetek dneva, 2. dan, 16.30 Zmage so doma - Paraolimpijske igre 2016: povzetek dneva, 3. dan, 17.15 Intervju: Mary Wilson, 18.00 Kantata za Janeza Godca, dokumentarni portret, 18.55 Videotrak, 20.00 Po sledih baleta na Slovenskem, dokumentarna serija o baletu, 20.55 Mame: Kriza srednjih let, slovenska nanizanka, 21.30 Sveti zrak, izraelski film, 22.50 Kaj govoriš? = So vakeres?, 23.10 Videotrak, 0.10 Info kanal

SREDA, 12.08.2020, I. spored TVS

6.25 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Otroški program: Op! 9.55 TV-izložba, 10.10 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.30 Zeliščarka Mirjam, dokumentarna oddaja, 12.00 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 TV-izložba, 13.45 Prvinska preizkušnja (II.): Argentina, britanska dokumentarna serija, 14.35 TV-izložba, 14.50 Rokaji, oddaja o zamejcih, 15.00 Pod drobnogledom - Nagytó alatt: Órségi Nemzeti Park/Narodni park Órség, oddaja TV Lendava, 15.40 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Slovenska narečja: Koroška narečna skupina, izobraževalno-dokumentarna serija, 17.50 50 knjig, ki so nas napisale: Miki Muster: Zvitorepec, 18.00 Čarli in Lola: Sneg obožujem in mi je všeč, risanka, 18.25 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Film tedna: Luna, francoski film, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.45 Sveto in svet: Sakralna glasba, 23.35 Slovenska narečja: Koroška narečna skupina, izobraževalno-dokumentarna serija, 0.05 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.30 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.25 Napovedujemo

SREDA, 12.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.00 Videotrak, 9.55 Napovedujemo, 11.00 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 11.25 Dobro jutro, poletni izbor, 13.20 Sledi: Ivan Roškar - kmet iz Sv. Jurija v Slovenskih goricah, dokumentarna oddaja, 13.45 Ambienti, 14.15 Od blizu, pogovorna oddaja z Vesno Milek: Andrej Košak, 15.25 Franc Anton pl. Steinberg, človek baročne popolnosti, dokumentarni film, 16.45 Nogomet - državno prvenstvo: Celje : Mura, 1. kolo, 19.10 Nogomet - evropska liga: vrhunci četrtfinalnih tekem, 20.00 Sergej Lifa ali revolucija plesa, francoski portretni film, 21.00 Žrebanje Lota, 21.05 Mame, slovenska nanizanka, 21.35 Daphne, angleški film, 23.15 Karmela, dokumentarno-igrani film, 0.05 Videotrak, 1.05 Info kanal

ČETRTEK, 13.08.2020, I. spored TVS

6.25 Kultura, Odmevi, 7.00 Dobro jutro, poletni izbor, 9.00 Otroški program: Op! 9.55 TV-izložba, 10.10 Slovenski pozdrav, narodnozabavna oddaja, 11.30 Zeliščarka Magda, dokumentarna oddaja, 12.00 Moji, tvoji, najini, družinska nadaljevanka, 13.00 Prvi dnevnik, Šport, Vreme, 13.30 TV-izložba, 13.45 Zvezde velikega platna: Greta Garbo, britanska dokumentarna serija, 14.30 TV-izložba, 14.45 Slovenski utrinki, 15.15 Moj gost/Moja gostja - Vendégem, portretna oddaja, 15.45 Otroški program: Op! 17.00 Poročila ob petih, Šport, Vreme, 17.25 Moj pogled na znanost: Neuničljive glive - prof. dr. Nina Gunde Cimerman, dokumentarna oddaja, 17.50 Na kratko: Antropocentrizem, 18.00 Dinotačke: Kar je govorilo, risanka, 18.25 Vem!, kviz, 18.57 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 20.00 Najglasnejši glas, ameriška nadaljevanka, 20.55 Velike osebnosti 20. stoletja: Umetniki, britanska dokumentarna serija, 22.00 Odmevi, Kultura, Šport, Vreme, 22.45 Kronika Hitlerjevega življenja - kako se rodi diktator, nemška dokumentarna serija, 23.40 Moj pogled na znanost: Neuničljive glive - prof. dr. Nina Gunde Cimerman, dokumentarna oddaja, 0.10 Dnevnik Slovencev v Italiji, 0.40 Dnevnik, Slovenska kronika, Šport, Vreme, 1.35 Napovedujemo

ČETRTEK, 13.08.2020, II. spored TVS

4.00 Info kanal, 6.00 Napovedujemo, 9.00 Videotrak, 9.55 Napovedujemo, 11.00 Dobro jutro, poletni izbor, 13.10 Italijanska kuhinja s Catherine, oddaja o kuhanju, 13.35 Nogomet - državno prvenstvo: Celje : Mura, 1. kolo, 15.20 Slovenska narečja: Koroška narečna skupina, izobraževalno-dokumentarna serija, 16.00 Prifarski muzikanti: Poklon Sloveniji, posnetek koncerta iz Cankarjevega doma, 18.00 Pedro Opeka, dober prijatelj, dokumentarni film, 18.55 Videotrak, 20.00 Z Montyjem Donom po rajskih vrtovih, britanska dokumentarna serija, 21.00 Mame: Presenečenje, slovenska nanizanka, 21.30 Poti svobode, poljska nadaljevanka, 22.30 Vidim te, Carmen manet, 23.15 Festival Godibodi 2020: Sandra Erpe z zasedbo, 0.00 Videotrak, 0.55 Info kanal

Razvojna agencija Slovenska krajina v okviru projekta ETHOS LAND (SIHU190), ki se sofinancira iz programa Interreg V-A Slovenija-Madžarska, ponovno organizira

ETIČNI TABOR

V okviru tabora bomo udeležencem ponudili programe, s katerimi jim bomo približali zavedanje, kako pomembno je poznati lastno življenjsko okolje, čas preživeti v naravi in se družiti s prijatelji.

DATUM IN LOKACIJA TABORA

Tabor se bo izvajal v Markovcih (Slovenija) v počitniškem domu Peterlauk od 17. avgusta (ponedeljek) do 21. (petek) avgusta 2020.

KOMU JE TABOR NAMENJEN?

Otrokom od 7. do 14. leta starosti.

PRIJAVE

Tabor je brezplačen, število udeležencev je omejeno.

Za več informacij pokličite na številki: 0036/30/971-4948 ali na 0036/30/217-5455.

Prijave zbiramo do srede, 12. avgusta 2020. Pošljite jih na naslov Szlovén Vidék Közhasznú Nonprofit Kft., 9970 Szentgotthárd, Gárdonyi u. 1 ali na szlovenvidek@gmail.com ali pokličite zgoraj navedeni telefonski številki.

PREHRANA

Otroci bodo imeli 5 obrokov hrane dnevno, 3 glavne obroke in 2 sadni malici.

DNEVNE AKTIVNOSTI

Naši dnevi bodo v času tabora zelo aktivni. Odpravili se bomo na pohod, raziskovali gozd in naravo, se preizkusili v različnih športnih igrah in se udeležili veliko drugih zanimivih stvari. Delali bomo skupaj mladi in starejši. Ko pa pade mrak, bomo tudi letos opazovali zvezde, skupaj peli, si ogledali filme ter se naučili novih plesnih korakov.

Vabljeni v tabor ETHOS LAND

Zaradi negotovih epidemioloških razmer si pridržujemo pravico do sprememb!

RAZPIS ZA DODELITEV ŠTIPENDIJE ZVEZE SLOVENCEV NA MADŽARSKEM ZA PORABSKE ŠTUDENTE V ŠTUDIJSKEM LETU 2020/2021

Predmet javnega razpisa

Zveza Slovencev na Madžarskem na podlagi sklepa predsedstva objavlja razpis za dodelitev štipendije za porabske študente. S tem želi poskrbeti za to, da se slovenski narodnostni intelektualni potencial v Porabju ne izgubi in razprši, temveč utrdi in okrepi, kar je povezano z zmožnostjo pritegovanja in vključevanja manjšinske študentske populacije v delovanje slovenskih manjšinskih organizacij na Madžarskem.

Na razpis se lahko prijavi slovensko govoreči madžarski državljani iz Porabja, ki študirajo na univerzah v Sloveniji oziroma študirajo slovenski jezik na madžarskih univerzah in se aktivno vključujejo v življenje slovenske narodnostne skupnosti na Madžarskem.

Višina štipendije

Višina štipendije za študijsko leto 2020/2021 znaša skupno 360.000 Ft, 30.000 Ft mesečno.

Pogoji javnega razpisa

Kandidat mora biti vpisan na eno od fakultet v Sloveniji ali na smer slovenski jezik na Madžarskem. Štipendijo lahko pridobi vsak študent le za eno šolsko leto v času svojega študija.

Dokumentacija

Vlagatelj mora predložiti:

- življenjepis,
- motivacijsko pismo
- v celoti izpolnjeno in podpisano prijavnico
- potrdilo o vpisu na fakulteto in kopijo indeksa
- opis aktivnega sodelovanja v slovenskih organizacijah, društvih, klubih, kroških ipd., iz katerega mora biti razviden časovni in vsebinski obseg delovanja.

Izbirni postopek

O vlogah kandidatov bo odločilo predsedstvo Zveze Slovencev na Madžarskem. Štipendijo lahko pridobita istočasno 2 kandidata za eno leto (12 mesecev).

Rok in način prijave

Rok prijave je 24. avgust 2020. Prijave oddajte osebno ali pošljite po pošti na sedež Zveze: Zveza Slovencev na Madžarskem, 9970 Monošter, Gárdonyi ulica 1.

Informacije

Vse ostale potrebne informacije najdete na spletni strani: www.zveza.hu

Zadnje vaje Seniških sinic

Pevska skupina Seniške sinice je 28. julija imela zadnjo vajo v prvem polletju. Zaradi epidemije smo imeli dva in pol mesečni odmor, od meseca junija pa smo nadaljevali naše delo. V tem času smo se naučili tri pesmi, in sicer dve slovenski in eno anglešč-

Skupina seniških otrok z mentorico Julijo Fajhtinger in vodjo skupine Gyöngyi Bajzek

ko. Zadnje srečanje smo začeli z različnimi vajami in nadaljevali s petjem. Mentorica skupine, Julija Fajhtinger, je s seboj pripeljala svojega prijatelja Tilen Sapca, ki je na koncu vaje posnel naš »koncert«. Ko smo končali, smo bili vsi zadovoljni, srečni in smo zaključili dan s piknikom. Čestitke skupini in mentorici Juliji Fajhtinger za aktivno in produktivno delo. Želim vsem vesele in prijetne poletne počitniške dneve in ne pozabite, vidimo se spet v septembru.

Gyöngyi Bajzek
vodja skupine

Tilen Sapac med snemanjem otrok

Porabje

TEDNIK
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Založnik:
Zveza Slovencev na Madžarskem
Za založnika:
Andrea Kovács

Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukić
Naslov založnika in uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.;
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@gmail.com
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA DIGITALNI TISK D.O.O.
Lendavska 1; 9000 Murska
Sobota; Slovenija

Časopis podpirajo: Državna slovenska samouprava, Urad predsednika vlade, oddelek za narodnosti, Zveza Slovencev na Madžarskem in Urad vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD. Številka bančnega računa: HU75 11747068 20019127 00000000. SWIFT koda: OTPVHUHB